

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

„Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”. Artykuł prasowy współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym „Rybactwo i Morze” - Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Artykuł prasowy opracowany przez Lokalną Grupę Działania Zalew Zegrzyński.

Fundusze rybackie zmieniają Zalew

Już od ponad 7 lat ...

...bo w II połowie 2011 roku daliśmy siedmiu gminom Zalewu Zegrzyńskiemu możliwość korzystania ze środków Europejskiego Funduszu Rybackiego i krajowych przeznaczonych na realizację Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, zwanego popularnie PO RYBY. Kosztowało to wiele miesięcy żmudnej pracy: od szkoleń prowadzonych przez ekspertów Stowarzyszenia AGROLINIA, przez formowanie i rejestrację Lokalnej Grupy Rybackiej Zalew Zegrzyński po opracowanie złożonego dokumentu Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich. Ale się opłaciło: na obszar 7 gmin objętych działalnością ówczesnej Lokalnej Grupy Rybackiej Zalew Zegrzyński trafiło 17 milionów złotych. Dzięki tym funduszom w okresie 2011-2015 zrealizowane zostały 83 różnorodne projekty społeczne i inwestycyjne. Wysiłek ten powtórzyliśmy w 2015 roku, uzyskując dostęp do środków (niestety już skromniejszych, bo 7,2 mln zł) Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz krajowych w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020.

...pomagamy spełniać marzenia

Tak właśnie jest. Wszak prezentację Gminy Jabłonna, na niedawnej konferencji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, poświęconej realizacji na Mazowszu Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020, rozpoczął slajd „Zaczął się od marzenia!” Zaprezentowano na niej wybrane projekty już zrealizowane ze wsparciem Lokalnej Grupy Działania Zalew Zegrzyński środkami tego programu. Gmina Jabłonna przedstawiła swój projekt pn. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, zrealizowany w Skierdach przez Gminne Centrum Kultury i Sportu, o wartości 322.520 złotych, z czego prawie połowę (160.000) stanowiło dofinansowanie LGD. Projekt obejmował budowę toru rowerowego typu pumptrack o długości 160 m. A że wsparcie pochodziło z programu rybackiego, to przy torze znalazła się też tablica edukacyjna na temat ryb żyjących w Wiśle i wędkarstwa śródlądowego. Budowa toru stanowi punkt wyjścia dla działań aktywizujących społecznie i fizycznie nie tylko mieszkańców gminy. Powstanie przy nim Szkoła jazdy Pumptrack Skierdy i stworzona zostanie grupa wolontariuszy opiekująca się torem.

Mający podobny cel projekt zrealizowała też Gmina Somianka, położona na wschodnim krańcu obszaru LGD, już w powiecie wyszkowskim. W

położonym nad rzeką Bug Jackowie Dolnym utworzyła Rybackie Centrum Rekreacyjno-Turystyczne. Powstał zupełnie nowy budynek i teren parkingowy. Centrum będzie służyło spędzaniu wolnego czasu, rekreacji, rozwijania zainteresowań i integracji lokalnej społeczności, a także stanowiący zaplecze dla odwiedzających gminę wędkarzy.

W zamyśle realizatorów Centrum będzie miejscem spotkań oraz upowszechniania wiedzy na temat ryb, ich środowiska naturalnego, sposobów odżywiania ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ryb występujących lokalnie. Będzie propagowało rybackie dziedzictwo Jackowa Dolnego, Janek, Barcic, których mieszkańcy od wieków zajmowali się połowianiem ryb w rozlewisku rzeki Bug. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 458.631,12 złotych, a dofinansowanie stanowiło blisko dwie trzecie tej kwoty (300.000).

W tej samej gminie, jeden z mieszkańców wsi Nowe Kozłowo zrealizował projekt o innym charakterze. Była to budowa obiektu profesjonalnej pracowni pszczelarskiej wraz z wyposażeniem jej w niezbędny sprzęt do przetwarzania produktów tych pożytecznych owadów. Budynek pracowni został też wyposażony w odnawialne źródła energii – kolektory słoneczne. W rezultacie tego projektu, prowadzona przez inwestora firma budowlana rozszerzy i zwiększy różnorodność swoich produktów i usług. Stanie się firmą wielofunkcyjną, co wpłynie na wzrost jej dochodów, a także zmniejszy uzależnienia od jednego produktu czy rynku. Nie bez znaczenia jest, że w ramach projektu powstały 2 miejsca pracy dla osób z grup defaworyzowanych. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 523 439,75 złotych, prawie 40 % stanowiło wsparcie LGD (170.085).

Projektem służącym mieszkańcom i turystom, ale też innym gatunkom stworzeń, mającym na uwadze zachowanie walorów środowiska obszaru LGD, była renaturyzacja Jeziora Wieliszewskiego. Był on kontynuacją działań podejmowanych od lat przez Gminę Wieliszew, mających na celu odbudowanie Jeziora Wieliszewskiego, ułatwienie dostępu do niego i stworzenie w centrum Wieliszewa 'perełki turystycznej' - unikalnego miejsca re-

kreacji i uprawiania różnych sportów. Jezioro jest pozostałością - starorzeczem rzeki Narwi. Ze względu na małe przepływy oraz niewielką głębokość ma tendencję do zarastania. Celem projektu było zwiększenie pojemności tego zbiornika - zwiększenie retencji, poprawa jakości wody, poprawa stanu flory i fauny jeziora oraz lepsze dostosowanie do potrzeb rekreacji i wypoczynku. Efektem jest cofnięcie zniszczeń powstałych w wyniku procesu eutrofizacji (wzrostu żyzności) wód. Nastąpiła poprawa jakości wody i ekosystemu wodnego. Ułatwiony też został dostęp do jeziora. Wartość projektu wyniosła ponad 370.000 złotych, z czego 300.000 stanowiło dofinansowanie LGD środkami Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020.

Ze środków PO Rybactwo i Morze 2014-2020 korzysta też Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego, jedyny przedstawiciel sektora rybackiego na obszarze LGD Zalew Zegrzyński. Jest on największym Okręgiem PZW: zrzesza ponad 72.000 członków i gospodaruje na niemal 30.000 ha wód, z czego jeziora stanowią ponad 4.800 ha, 20 ha - rzeki, a ponad 24.000 ha - zbiorniki wodne. Wykorzystując to wsparcie i mając na uwadze ochronę zasobów środowiska, w tym zwłaszcza ryb, OM PZW zakupił sprzęt dla etatowej i społecznej straży rybackiej, niezbędny do walki z kłusownictwem: samochód terenowy, łódź kabinową typu Cortina z wyposażeniem i przyczepką do przewozu, 3 łodzie aluminiowe typu Skylla 440 z silnikami i przyczepami podłodziowymi, drobny sprzęt (kamery termowizyjne, aparat fotograficzny, agregat prądotwórczy). Dzięki niemu znacząco wzrosła efektywność działań straży rybackiej i ograniczone zostaną szkody powodowane przez kłusowników. Wartość projektu wyniosła: 584.955 złotych, z czego ponad połowę

(299.320) stanowiło dofinansowanie.

Projektem OM PZW mającym za cel podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury były: zakup samochodu ciężarowego z basenami do przewozu ryb żywych w celu dalszej ich sprzedaży klientowi końcowemu oraz zakup i instalacja wędzarni razem z niezbędną infrastrukturą - na potrzeby rynku lokalnego. Wartość projektu wyniosła 589 019 złotych, a kwota dofinansowania - 239 438 złotych (ok.40%).

Nie tylko członkom PZW będzie służyć infrastruktura rekreacyjno-turystyczna w Wierzbicy (gm. Serock), będąca efektem innego projektu OM PZW. W jego ramach zakupiono 5 łodzi turystyczno-wędkarskich typu Skylla i zbudowano wiatę grillową. W trakcie realizacji jest dydaktyczno-edukacyjny ciąg pieszy z Serocka do Ośrodka Rybackiego w Wierzbicy. Projekt realizuje cel PO Rybactwo i Morze, jakim jest propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury, obejmujące tworzenie i rozwój publicznej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Wartość projektu wyniosła 414.426,90 złotych, z czego dofinansowanie stanowiło 285.243 złotych (blisko 70%).

W trakcie przygotowania jest międzynarodowy projekt współpracy LGD Zalew Zegrzyński o nazwie *Inteligentne Rybołówstwo*. Jego bezpośrednim celem jest promocja nieselektywnej metody połowów śródlądowych poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk między LGD Pohjois-Lappi (Finlandia) oraz LGD Zalew Zegrzyński i LGD Mazurskie Morze. Ta metoda połowów ma bardziej pozytywny wpływ na środowisko, jak również na stan złowionych ryb niż metoda selektywna. Poprawiając stan wód i jakość złowionych ryb, pozytywnie wpływa także na ogólne wyniki sektora rybackiego i, w rezultacie, na rozwój obszarów rybackich. Początek projektu planowany jest na marzec 2019 roku.

Wierchołek góry lodowej

Przedstawione powyżej pokrótce projekty stanowią tylko ułamek działań LGD Zalew Zegrzyński, wykorzystujących środki PO Rybactwo i Morze 2014-2020. W sumie do LGD złożono już 41 wniosków na realizację Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, z których 33 zaakceptowano do wsparcia. Ich łączna wartość wynosi 6,7 mln zł. Na lata przyszłe pozostało tylko 300.000 złotych na projekty beneficjentów plus 200.000 zł na projekty współpracy LGD.

A warto wspomnieć, że LGD Zalew Zegrzyński wspiera rozwój swojego obszaru także funduszami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Ale to już temat na inny artykuł.

Należy podkreślić, że realizacja tych działań nie byłaby możliwa bez zaangażowania się wielu instytucji, organizacji i mieszkańców obszaru LGD oraz Regionu. Im wszystkim serdecznie za to dziękujemy.

/Zarząd Lokalnej Grupy Działania
Zalew Zegrzyński
Opracował: Ireneusz Kamiński/